

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prečernova ulica, soba 19. CEK. RAČUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POŠTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 12

Izhaja štirinajstdnevno

Ptuj, 16. junija 1949

Mesečna naročnina din 6.—

Cenz din 3.—

Ob smrti pesnika

Otona Župančiča

Pokojni veliki pesnik je bil rojen leta 1878 na Vinici v Beli Krajini. Osnovno šolo je obiskoval v Dragatušu in Novem mestu, gimnazijo je končal v Ljubljani. Potem je odšel na Dunaj študirat zgodovino in zemljepis. Po končanih študijah je nekaj časa poučeval na prvi državni gimnaziji v Ljubljani, nato pa je odpotoval v Nemčijo in Francijo, kjer se je zdržal vse do leta 1910, ko se je za stalno preselil v Ljubljano. Bil je dramaturg Deželnega gledališča, v letu 1913pa je postal arhivar mestnega arhiva.

Po prvi svetovni vojni je bil zopet dramaturg, pozneje pa upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani. Ob ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je postal njen redni član in upravnik Zavoda za kulturo slovenskega jezika.

Pesniško delo pokojnega Župančiča sega v njegova gimnazijska leta. Svoje pesmi je objavil v raznih revijah ter pesnil prav do svojih poslednjih dni. V slovenski literaturi je ime pesnika Župančiča neizbrisno. Pesniške zbirke »Čaša opojnosti«, »Cez plan«, »Samogovori«, »Lahkih nog naokrog«, »Cicibans«, »Sto ugank«, »V zarje Vidove«, »Veronika Deseniška« in druge nam dajejo sliko njegovega neumornega pesniškega udejstvovanja. Poleg svojega izvirnega dela je prevajal še Shakespearea ter dolgo vrsto drugih evropskih avtorjev.

Oton Župančič je bil vedno povezan s svojim narodom, ga poslušal in izražal njegove želje in hotenja. Tako mu je ostal zvest tudi v času narodnoosvobodilne borbe, še več, bil je pesnik osvobodilnega boja.

Po osvoboditvi je sodeloval pri graditvi domovine s svojim pesniškim peresom, v političnem življenju pa kot član Izvršnega odbora OF, član Prezidijske ljudske skupščine LRS in kot ljudski poslanec Sveta narodov ljudske skupščine FLRJ. Za velike zasluge pri dvigu umetnosti in kulture mu je bil ob sedemdesetletnici rojstva podeljen častni naslov »ljudski umetnik«, istočasno pa je bil promoviran za doktorja h. c. ljubljanske univerze. Odlikovan je bil z Redom narodne osvoboditve I. stopnje in Redom bratstva in enotnosti I. stopnje.

Ljudstvo ptujskega okraja se v svojem čustvovanju pridružuje vsemu slovenskemu narodu ter se klanja spominu velikega človeka, umetnika in patriota — Otona Župančiča.

Prosvetni delavci ptujskega okraja so kljub težavam dosegli v preteklem šolskem letu lepe uspehe

4. junija 1949 se je vršil v Mladiki v Ptuj sestanek vsega članstva Sindikata prosvetnih delavcev Jugoslavije za ptujski okraj. Sestanku je prisostvoval zastopnik Min. za prosveto vlade LRS tov. Bračić, poverjenik za prosveto pri OLO Ptuj tov. Mauser ter oba okrajna prosvetna inštruktorja.

Predsednik sindikata tov. Majcen je referiral o delu drugega kongresa SPDJ, iz katerega je bilo razvidno, da prosvetni delavci kljub težavam dosegajo pri svojem delu lepe uspehe.

O govoru podpredsednika zvezne vlade Edvarda Kardelja o novem zakonu o ljudskih odborih je govoril tov. Mauser. V diskusiji, ki je sledila so temeljito pretresli vprašanja, ki so marsikateremu še onemogočala razumevanje informbirojevske kritike Ob zaključku diskusije o tem vprašanju je govoril še tov. Bračić, ki je poudaril, da si morajo biti predvsem prosvetni delavci, kot vzgojitelji mladine, še prav posebno o tej stvari na jasno. Do potrebne jasnosti pa morajo priti z lastnim mišljenjem in presojanjem ker mi moramo imeti ljudi, ki ne bodo samo slenc, verovali temveč zavestno prišli do pravih spoznanj Borba proti revizionizmu nauka Marksa. Za razumevanje te borbe je potrebna teme-

ljit študij, ker je le tako mogoče kritično presoditi informbirojevsko kampanjo.

Pregled strokovnega dela prosvetnih delavcev ptujskega okraja je dala tov. Kancelerjeva. Kot aktivni borci za izgradnjo socialističnega človeka se prosvetni delavci zavedajo, da je za večji uspeh in napredek njihovega dela potrebno poznati vse okoliščine, ki pospešujejo in ovirajo delo šole. Kljub pomanjkanju učnih pripomočkov, zvezkov, pomanjkanju učiteljsva in izrabljanju otrok za delo, so bili v preteklem šolskem letu doseženi postavljeni cilji. V sodelovanju s pionirsko organizacijo in roditeljskimi sestanki ter z izpopolnjevanjem pouka se je dvignil šolski obisk in doseženi boljši učni uspehi kot v lanskem šolskem letu. Osnovni pogoj za boljše delovne uspehe je socialističen odnos učiteljev, učencev in staršev do šole in učenja, za to so sprejeli sledeče sklepe: intenzivneje kot do sedaj se bodo izpopolnjevali z ideološko-političnim in strokovnim študijem; poglobili bodo vzgojno delo s starši, da bodo postali njihovi sodelavci v vzgoji novih ljudi; še tesneje bodo sodelovali s pionirsko organizacijo; temeljito bodo preštudirali vprašanje socializacije naših vasi, da bodo lahko pravilno tolmáčili podeželskemu ljudstvu vse prednosti in nujnost

V „Tednu tehnike“

je imelo ljudstvo ptujskega okraja priliko spoznati pomen tehnike za naš gospodarski razvoj

»Spoznati tehniko in jo odvladati« je dejal tov. Tito na prvem kongresu LT v Beogradu. Da bi se tudi ljudstvo ptujskega okraja približe seznanilo s pomenom tehnike, ki igra pri graditvi naše države še posebno veliko vlogo, ker pomaga dvigati produkcijo, zmanjšuje delovni čas, krepi obrambno sposobnost države ter posredno dviga družbeni življenjski standard, je Okrajni odbor ljudske tehnike organiziral v preteklem tednu dvoje razstav kmetijskih strojev, večje število izložb, vrsto predavanj z in brez filma ter več akcij delovnih kolektivov za popraviljanje strojev in približanje tehnike ljudstvu.

V Ptuj je bila 5. junija 1949 otvorjena razstava kmetijskih strojev. Razstavljeni so bili vsi mogoči kmetijski stroji ter njih razvoj od lesenega pluga do samovezačice. V posebnem oddelku je bil prikazan razvoj tehnike v naši JA. Razstava je vzbudila veliko zanimanje, ker jo je obiskalo nad 4000 ljudi.

V 17 izložbah so društva in klubi tehnike iz Ptuja pokazali razvoj in tehnično popolne izdelke obrti in industrije. Posebno pozornost je vzbujala izložba »Vodograda«, ki z načrti in skicami kaže

način regulacije in melioracije Prekmurja, ki bo na ta način postalo žitnica Slovenije. Prikazani so tehnični ukrepi, ki nam bodo omogočili spremeniti 50.000 ha zemlje v najrodovitnejša tla. »Pletarna« je razstavila svoje izdelke, ki presenečajo po svoji okusni izdelavi. Del. drž. železnic v Ptuj je razstavila tehnično popolno izdelano razno orodje. Fotoamaterji so pokazali lepe posnetke spominskih plošč, zadržnih domov itd. Razstavljeno je bilo še mnogo drugih izdelkov raznih krožkov LT.

Tudi podeželje ptujskega okraja je bilo s filmom in predavanji seznanjeno s tehničnim napredkom. V Markovcih je bila odprta razstava kmetijskih strojev, ki je povzročila veliko pozornost. V ostalih krajih so se vršila predavanja, si so seznanjala ljudstvo o napredku tehnike z ozirom na gospodarsko udejstvovanje v dotičnem kraju, n. pr. v Zavrču in Podlehniku o uporabi strojev v vinogradništvu, v Jeruzalemu in Litmerku o strojih v vinogradništvu in sadjarstvu, ter drugod.

V okviru akcij delovnih kolektivov na vasi je kolektiv Delavnice drž. žel. v Ptuj obiskal KOZ v Sobetincih in iz-

vršil popravilo kmetijskih strojev in mnogo drugih tehničnih del.

V 12 krajih je bil predvajan ozek film s predavanjem o delovanju benzinskega motorja ter film: Od volne do blaga.

Z rezultati »Tedna tehnike« v ptujskem okraju smo lahko zadovoljni, vendar ne smemo pri tem ostati. Vsekakor se pa zanimanje za tehniko v našem okraju vse bolj širi, kar je razvidno iz vedno novih ustanovitev organizacij LT. Ta bo tudi v ptujskem okraju opravila svojo nalogo: pomagati bo dvigniti tehnično raven našega gospodarstva ter s tem podkrepila neodvisnost države in boljše življenje vseh naših delovnih ljudi.

B. N.

V Desencih-Levanjcih, v Vintarovcih in Prvencih so ustanovljene kmetijsko-obdelovalne zadruge

V Desencih je bila dne 11. junija 1949 ustanovljena kmetijsko obdelovalna zadruga. V zadrugo je vstopilo 22 družin z nad 60 družinski člani. Za začetek imajo 337 ha zemlje, ali nad 66% obdelovalne površine krajevnega ljudskega odbora. Imajo 35 konj, 26 krav, 18 volov, mlade plemenske goveje živine 45 komadov in 98 plemenskih svinj. Novoustanovljena kmetijsko obdelovalna zadruga Desenci-Levanjci je med največjimi zadrugami ptujskega okraja.

V Vintarovcih so dne 12. junija 1949 ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo. Dvanajst družin z nad 47 družinski člani je združilo svojo zemljo. Zadruga ima okrog 125 ha zemlje, 20 glav goveje živine, 25 svinj in nekaj konj. Izvolili so upravni in nadzorni odbor, za predsednika zadruge pa je bil izvoljen tov. Mirko Janez.

Dne 12. junija 1949 so tudi v Prvencih ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo, v katero je vstopilo 12 družin. Zadruga ima nad 118 hektarjev zemlje, od tega ornice 46 ha. Imajo 45 glav goveje živine, 16 konj ter ostalo živino. To je po vrsti petnajsta kmetijsko obdelovalna zadruga v ptujskem okraju. V prihodnjih dneh bo ustanovljena še vrsta zadrug. Pripravljalni odbori vrše zadnje priprave za občne zbornice. Z vedno novimi kmetijsko-obdelovalnimi zadrugami bodo delovni kmetje ptujskega okraja dokazali, da ne marajo zaostajati za delovnimi kmeti v naši državi, ki so že stopili po poti socialistične rekonstrukcije našega kmetijstva.

Resnih obrazov so prihajali delovni kmetje in kmetice iz Desenc in Levanje na ustanovni občni zbor obdelovalne zadruge. Vedeli so, da bodo še istega

kolektivnega obdelovanja zemlje v korist skupnosti, pa tudi za dvig življenjskega standarda posameznih delovnih kmetov.

Ob zaključku sestanka so bile razdeljene nagrade najboljšim učiteljem-voditeljem pionirskih odredov. Nagrade so prejeli: Grm Bibijana, Cirkulane: Čokl Elizabeta, Gorišnica; Vitori Srečko, Središče; Dobovčnik Mara, Malšperk; Pisek Lovro, Hum; Stiglic Marija Hajdina; Pavlovič Zvonka, Rodni vrh; Spend Avgust, Grajena; Soster Vera, Ptujška gora; Jurgec Zofka, Markovci; Žerak Franjo, Žetale. S. K.

Mladina Jugoslavije!

Se bolj strni svoje vrste in utrdi svojo enotnost v borbi za uresničenje dostojnega življenja mladih in za srečo, neodvisnost in napredek Jugoslavije.

Iz Prvomajskega proglasa CK KPJ.

dne rešili važna vprašanja. Prišepetavanju, ki je govorilo proti ustanovitvi zadruge, že itak niso več verjeli »Kaj boš pustil svojim otrokom?« je prišepetaval boljšemu življenju sovražnih glas ter še nešteto drugih podobnih neumnih vprašanj je bilo postavljenih. Toda ljudje iz Desenc in Levanje so že napravili bilanco o svojem dosedanem delu. Delavni ljudje so to. Ne moti jih več prišepetavanje o doti za otroke, ker vedo, da če zapuste otrokom cvetočo zadrugo z lepo obdelanimi polji, z lepo živino, z urejenim gospodarstvom, da jim zapuste dovolj. Vedo, da jih v zadrugi ne bodo več mučile skrbi, odkod bodo dobili delovno silo, kako bodo zadostili odkupu in rešili ostala gospodarska vprašanja razdrobljenega kmečkega gospodarstva. V zadrugi bodo vsa ta vprašanja rešena s planskim gospodarskim načrtom. Zato se jim lica ob razlaganju pravil zadruge počasi jasijo. Že pred ustanovnim občnim zborom so razpravljali o zadrugi na sestanku, sedaj razčiščujejo le še preostala nejasna vprašanja. Med družniki nastanejo od časa do časa med diskusijo skupine, ki živahno razpravljajo o raznih gospodarskih problemih, ki bodo na nje naleteli. Tako se poglobe v ta razmotrivanja, da jih je treba spomniti, da morajo rešiti še vrsto vprašanj.

Mladi zadržnik Žampa Janez se le redkeje oglašaj k besedi, vendar vsakokrat pove tehne stvari. Revolucionaren tant je to. Sedaj, ko vidi, da se mu je

izpolnila želja in da je zadruga ustanovljena, je zadovoljen. Sedaj ima še samo eno željo: postal bi rad član Komunistične partije. S svojim delom v zadrugi, z vgladnim obnašanjem in poštenostjo, predanostjo in temeljitim študijem bo dokazal, da je vreden prišepetavaj se med zavedne graditelje lepše bodočnosti svojega ljudstva.

Ob izvolitvi upravnega in nadzornega odbora se diskusija malo zavleče. Predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev zadruge tov. Zelenik se ne more ubraniti soglasni volji zadržnikov, da bi postal predsednik nove zadruge. Tudi ostale člane upravnega in nadzornega odbora so si soglasno izvolili. Ko so rešili še vprašanje ohišnic in višino kreditov, so bili zadržniki že dobro razpoloženi. Ob razpravi o milijonskih kreditih so ugotovili, da sami niso vedeli, kako so bogati.

Ime zadruge bodo določili na prihodnjem sestanku. Ko so rešili še nekatere probleme zadržne organizacije, so se živahno razpravljajoč razhajali po domovih.

Delovni kmetje Desenc in Levanje so združili zemljo in delovne moči, da bi skupnost in sebi pomagali k boljšemu življenju. U.

LJUDSKA INTELIGENCA!

Neumorno delaj pri dviganju našega kulturnega življenja, razvijaj znanost in vlagaj vse svoje sile pri odkrivanju novih znanstvenih izumov, ki bodo olajšali delo ljudi in pospeševali razvoj naše domovine.

V neizprosni borbi proti kolodarskemu hrošču se odraža skrb za prehrano

Odkar se je po Evropi razširil krompir, so prenehale pogoste lakote med evropskimi narodi in danes je krompir v mnogih deželah osnovna hrana. Tudi naša slovenska zemlja je znana po tem, da bogato rodi okusen krompir, ki predstavlja zelo pomemben artikel ljudske prehrane v naših krajih. Za nas bi bil torej težek udarec, če bi nam iz karkršnega koli vzroka krompirja primanjkovalo.

Kakor je krompir priljubljena hrana ljudem in živini, ga prav tako rabijo za hrano številne majhne živalce in rastlinice (bolezni-plesni), ki jih mora človek preganjati kot svoje najhujše sovražnike, ker mu kot zajedalci in bolezni odjedajo vsakdanjo hrano. Med vsemi temi najhujše pustošj krompir hrošč ali krompirjevec, seveda tam, kjer se naseli. Ni čudno, da se je raznesel po vseh de-

želah paničen strah pred tem zajedalcem, ko se je v polovici prejšnjega stoletja razširila vest, da hrošč v Ameriki nezadržno napreduje in na svoji poti uničuje vse krompirjeve nasade. V naših krajih se je pojavil malo pred koncem druge svetovne vojne. V ptujskem okraju pa se je skušal razmnožiti. lanske leto na področju štirih krajevnih ljudskih odborov. Takoj potem, ko je bil ta varni sovražnik krompirišč odkrit, so bili storjeni vsi potrebni ukrepi, da se z vsemi možnimi sredstvi in razpoložljivimi delovnimi močmi zaduše nje ova gnezdišča. Letos ga še ni na mestih, kjer se je pojavil lanske leto. Ker na obstoja možnost, da se je že v lanskem letu preselil še dalje v sosedne kraje, ne odbore, moramo biti zelo pozorni in moramo založiti vse svoje moči, da ga (Nadaljevanje na 2. strani)